

باسمه تعالی

سؤالات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم - تمامی رشته‌ها	تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۳/۱۶
تعداد صفحه: ۹	مدت زمان: ۱۰۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
توجه: آزمون دارای ۲۰+۵ نمره است که ۵ نمره سؤالات رنگی است، این سؤالات سطح سختی فراتر از امتحان نهایی دارند.		

۱	آرایه نادرسست را از داخل کمانک مقابل هر بیت انتخاب کنید: نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی (تلمیح- جناس ناهمسان- تضاد) آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد (ایهام تناسب - تشبیه- حسن تعلیل) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست (اسلوب معادله - سجع - تشخیص) ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد / کو دل آزاده‌ای کز تیغ او مجروح نیست (اسلوب معادله - تشخیص- مجاز)	۱												
۲	کدام گزینه دارای آرایه‌های «لف‌ونشر و تشبیه» است؟ الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۰/۵												
۳	یک آرایه مشترک میان دو شعر زیر بیان کنید. - آیین طریق از نفس پیرمغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند - من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد / گفته باشد سر گلدسته سرو / من نمازم را / پی تکبیره الاحرام علف می‌خوانم / پی قد قامت موج تشبیه یا تلمیح	۰/۲۵												
۴	هر یک از ابیات ستون الف را به یکی از آرایه‌های ستون «ب» مرتبط کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)	۱												
<table><tr><th>«الف»</th><th>«ب»</th></tr><tr><td>الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی ایهام</td><td>اسلوب معادله</td></tr><tr><td>ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشیمان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان اسلوب</td><td>ایهام</td></tr><tr><td>ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند حسن تعلیل</td><td>مجاز</td></tr><tr><td>د) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بیا بد زدن سنگ را بر سبوی کنایه</td><td>کنایه</td></tr><tr><td></td><td>حسن تعلیل</td></tr></table>			«الف»	«ب»	الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی ایهام	اسلوب معادله	ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشیمان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان اسلوب	ایهام	ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند حسن تعلیل	مجاز	د) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بیا بد زدن سنگ را بر سبوی کنایه	کنایه		حسن تعلیل
«الف»	«ب»													
الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی ایهام	اسلوب معادله													
ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشیمان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان اسلوب	ایهام													
ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند حسن تعلیل	مجاز													
د) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بیا بد زدن سنگ را بر سبوی کنایه	کنایه													
	حسن تعلیل													
۵	بخش‌های مشخص شده در عبارت‌های زیر، هر کدام چه آرایه ادبی را ایجاد کرده‌اند؟ لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی مجاز یا ایهام تناسب قصه می‌گوید: / این برایش سخت آسان بود و ساده ایهام تناسب پهلوان هفت‌خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود استعاره صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند تشبیه	۱												
۶	وجه شبه را در بیت زیر بیان کنید: اگر خونین دلی از جور ایام / لب خندان بیاور چون لب جام با دل خونین لب خندان آوردن	۰/۲۵												

۷	آرایه درست را از مقابل هر بیت انتخاب کنید: الف) گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست (مجاز - استعاره) ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ (تضاد - متناقض نما) ج) نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید (جناس همسان - ایهام) د) در کف ها کاسه زیبایی / بر لب ها تلخی دانایی (حس آمیزی - اغراق)	۱												
۸	تشبیه در کدام گزینه میان دو مصراع برقرار شده است؟ الف) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند ب) نکند جورپیشه سلطانی / که نیاید ز گرگ چوپانی	۰/۲۵												
۹	هر یک از ابیات ستون الف را به یکی از آرایه های ستون «ب» مرتبط کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)	۱												
<table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>الف) چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو ایهام</td><td>استعاره</td></tr><tr><td>ب) زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت استعاره</td><td>جناس</td></tr><tr><td>ج) نه در شیراز و نه در شهر گنجه / نظامی می شوم در قصر شیرین ایهام تناسب</td><td>ایهام</td></tr><tr><td>د) نهادند بر دشت هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم گروه مجاز</td><td>مجاز</td></tr><tr><td></td><td>ایهام تناسب</td></tr></table>			الف	ب	الف) چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو ایهام	استعاره	ب) زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت استعاره	جناس	ج) نه در شیراز و نه در شهر گنجه / نظامی می شوم در قصر شیرین ایهام تناسب	ایهام	د) نهادند بر دشت هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم گروه مجاز	مجاز		ایهام تناسب
الف	ب													
الف) چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو ایهام	استعاره													
ب) زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت استعاره	جناس													
ج) نه در شیراز و نه در شهر گنجه / نظامی می شوم در قصر شیرین ایهام تناسب	ایهام													
د) نهادند بر دشت هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم گروه مجاز	مجاز													
	ایهام تناسب													
۱۰	کلمات سازنده سجع را در هر یک از عبارات زیر مشخص کنید. الف) سودای عشق از زیر کی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید. ب) ای عزیز، پروانه بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد.	۰/۵												
۱۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید. الف) در بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» ۴ تشبیه وجود دارد. درست ب) منادا در عبارت «ای دیو سپید پای در بند» هم تشخیص دارد هم استعاره غیر تشخیصی. درست ج) در بیت «ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران» یک تشبیه و دو تشخیص وجود دارد. نادرست د) عبارت «خیس خون داغ سهراب و سیاوش هاست» دارای آرایه های «نماد و ایهام تناسب» است. نادرست	۱												
۱۲	کدام آرایه در متن زیر مشاهده نمی شود؟ اندیشه آنکه وی فردا ما را ترک می کند و دیگر او را نخواهیم دید، خاطرات تلخ تنبیهاتی را که از او دیده بودم و ضربات چوبی را که از او خورده بودم، از صفحه ضمیرم یکباره محو کرد.	۰/۲۵												
الف) تشبیه ب) حس آمیزی ج) سجع د) جناس														

۱۳	کلمات مشخص شده در هر عبارت، چه آرایه‌ای می‌سازند؟ الف) بی‌گاه شد بی‌گاه شد خورشید اندر چاه شد / خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد استعاره ب) شیرمردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف تشبیه ج) ندارد راه فکرم روشنایی / ز لطف پرتوی دارم گدایی استعاره د) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد. تناقض	۱
۱۴	در هر یک از تشبیه‌های زیر مشبه به را مشخص کنید: الف) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد / یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه یوسف ب) خنده تو در پاییز، در کناره دریا، موج کف آلوده‌اش را باید برفراز دریا دریا ج) به سوزی ده کلام را روایی / کز آن گرمی کند آتش گدایی آتش	۰/۲۵
۱۵	درباره تلمیح عبارت زیر توضیح دهید: گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن مرغان الماس‌پر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می‌زنند. دریای سبز معلق به بیتی از حافظ تلمیح دارد یا تلمیح به مصراع تکیه آن به که بر این بحر معلق نکنیم	۰/۲۵
۱۶	تمام آرایه‌های ذکر شده برای بیت زیر در کدام گزینه درست است؟ آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ / یا نه سر بریده خورشید شامگاه ۱) تشبیه - استعاره - تشخیص ۲) حسن تعلیل - تناقض - استعاره	۰/۲۵
۱۷	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. الف) در بیت «گر نور عشقش حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی» کلمه ... آفتاب ... مشبه به است. ب) کلمه «کبود آوردند» در بیت «برکش ز سر این سپید معجز / بنشین به یکی کبود آوردند» استعاره از .. دامنه سنگی ... است. ج) در عبارت «چنان آمد اسپ و قبای سوار / که گفتی سمن داشت اندر کنار» کلمات «چنان» و ... گفتی ... ادات تشبیه هستند. د) در مصراع «دم آتش و آب یکسان بودم» کلمه «دم» به غیر از مجاز، آرایه ... ایهام ... را نیز دارد.	۱
۱۸	نماد مشخص شده در بیت «چشم بگشا به گلستان و بین / جلوه آب صاف در گل و خار» با کدام نماد در بیت زیر برابر است؟ صدهزاران سایه جاوید تو / گم شده بینی ز یک خورشید تو	۰/۲۵
۱۹	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده دارای استعاره است؟ - دست تطاول به مال رعیت دراز کرد - ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت - دلم می‌خواهد بر بال‌های باد بنشینم	۰/۲۵

۲۰	آرایه <u>فادوست</u> را از داخل کمانک مقابل هر بیت پیدا کنید. سراسر همه دشت بریان شدند/ بر آن چهر خندانش گریان شدند (اغراق - مجاز - تلمیح) مرد نقال از صدایش ضجه می‌بارید / و نگاهش مثل خنجر بود (استعاره - تشبیه - حس آمیزی) چون فرودآیی به وادی طلب / پیشت آید هر زمانی صد تعب (تشبیه - استعاره - مجاز) چو پیش پدر شد سیاووش پاک / نه دود و نه آتش نه گرد و نه خاک (ایهام - جناس همسان - مراعات نظیر)	۱
۲۱	عبارت «آن باغ گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد» چند تشبیه دارد؟ پنج	۰/۵
۲۲	- آرایه‌ای که کلمه «هوا» در بیت زیر ساخته است، در کدام بیت تکرار شده است؟ گر در سرت هوای وصال است حافظا/ باید که خاک در گه اهل هنر شوی الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ب) گل اگر چه هست بس صاحب‌جمال / حسن او در هفته‌ای گیرد زوال	۰/۲۵
۲۳	کدام آرایه در بیت زیر مشاهده نمی‌شود؟ عاشق آن باشد که چون آتش بود/ گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود الف) تشبیه ب) جناس ج) حس آمیزی د) ایهام	۰/۲۵
۲۴	کدام یک از جفت کلمات ذکر شده در گزینه‌ها، در عبارت زیر سجع نساخته‌اند؟ «در همان بحبوحه بخوربخور که منظره فنا و زوال غاز خدایامرز، مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون و شقاوت مردم دون و مکر و فریب جهان پتیاره و وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود، باز صدای تلفن بلند شد. بیرون جستم و فوراً برگشته، گفتم: آقای مصطفی‌خان، وزیر داخله پای تلفن‌اند.» الف) جستم - گفتم ب) بوقلمون - دون ج) شقاوت - وقاحت د) پتیاره - بدقواره	۰/۲۵
۲۵	با توجه به عبارت «از بیم عقب جراً دموکراسی قرن بیستم، ناچار شد به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) این عبارت یادآور کدام ضرب‌المثل است؟ از چاله درآمد به چاه افتاد ب) دو شبهه در این عبارت ذکر کنید. عقب - مار ج) کدام کلمه دارای مجاز است؟ سرهنگ	۱
۲۶	آرایه موجود در کدام کلمه متفاوت است؟ نان را از من بگیر اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر، اما / گل سرخ را از من بگیر / سوسنی را که می‌کاری / از پس نبرید سخت بازمی‌گردم / با چشمانی خسته که دنیا را دیده است...	۰/۲۵

۰/۵	۲۷ آیا بیت زیر دارای «اسلوب معادله» است؟ دلیل خود را بنویسید. سخن گفته دگر بازنیاید به دهان / اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد خیر، زیرا در هیچ یک از مصراع ها مثالی ذکر نشده و بین دو مصراع رابطه تشبیهی برقرار نیست												
۱	۲۸ هریک از ابیات ستون الف را به یکی از آرایه‌های ستون «ب» مرتبط کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است) <table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th><th>«ب»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود تشبیه</td><td>تلمیح</td></tr> <tr> <td>ب) دل چه بندی در این سرای مجاز / همت پست کی رسد به فراز استعاره</td><td>جناس همسان</td></tr> <tr> <td>ج) خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود سیمرغ سی مرغ تمام جناس همسان</td><td>اسلوب معادله</td></tr> <tr> <td>د) ز یردان دان نه از ارکان که کوته‌دیدگی باشد / که خطی گز خرد خیزد توان را از بنان بینی تلمیح</td><td>تشبیه</td></tr> <tr> <td></td><td>استعاره</td></tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود تشبیه	تلمیح	ب) دل چه بندی در این سرای مجاز / همت پست کی رسد به فراز استعاره	جناس همسان	ج) خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود سیمرغ سی مرغ تمام جناس همسان	اسلوب معادله	د) ز یردان دان نه از ارکان که کوته‌دیدگی باشد / که خطی گز خرد خیزد توان را از بنان بینی تلمیح	تشبیه		استعاره
«الف»	«ب»												
الف) آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود تشبیه	تلمیح												
ب) دل چه بندی در این سرای مجاز / همت پست کی رسد به فراز استعاره	جناس همسان												
ج) خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود سیمرغ سی مرغ تمام جناس همسان	اسلوب معادله												
د) ز یردان دان نه از ارکان که کوته‌دیدگی باشد / که خطی گز خرد خیزد توان را از بنان بینی تلمیح	تشبیه												
	استعاره												
۰/۲۵	۲۹ در بیت زیر کدام آرایه مشاهده نمی‌شود؟ خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ۱) تلمیح ۲) استعاره ۳) تشبیه ۴) متناقض‌نما												
۱	۳۰ آرایه مناسب را از داخل کمانک مقابل هر بیت انتخاب کنید: الف) ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت (استعاره- اغراق) ب) ای نسخه نامه الهی که تویی / وی آینه جمال شاهی که تویی (ایهام تناسب- تشبیه) ج) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است (تلمیح- متناقض‌نما) د) رخ شاه کاووس پرشرم دید / سخن گفتنش با پدر نرم دید (حس آمیزی- استعاره)												
۰/۵	۳۱ تشبیه موجود در عبارت مشخص شده را توضیح دهید، این کلمه چه آرایه دیگری نیز دارد؟ مصطفی، پسرعموی دختردایی خاله مادرم می‌شد. جوانی به سن بیست و پنج با بیست و شش؛ لات و لوت و آسمان جل و بی‌دست‌وپا و پخمه و تا بخواهی بدریخت و بدقواره. آسمان مانند روانداز است برای او، یعنی زیر آسمان می‌خوابد و بی‌خانمان است یا هر توضیح مشابهی - آرایه کنایه												
۰/۲۵	۳۲ در کدام گزینه دو کنایه با معنای مشابه یافت می‌شود؟ الف) دست به دامن شدن - گشاده دست - از عرش به فرش آمدن - چشم به راه - دست شستن از چیزی ب) هفت قرآن به میان - قند در دل آب شدن - از کسی چشم زدن - چشم بد دور - خاک بر سر												
۱	۳۳ قسمت مشخص شده در هر یک از عبارات زیر دارای چه آرایه‌ای است؟ سپاس خورشید را که به هر بامداد بر سر تو زوافشانی می‌کند و ابر، گوهر. استعاره یکی تازی‌ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش بر آمد به ماه اغراق سر پر ز شرم و بهایی مراست / اگر بی‌گناهم رهایی مراست مجاز باز در سایه دلاویز چادرها و در دامن معطر چمن‌ها سفره‌های پرسخاوت ایل را گسترده‌اند. ایهام تناسب												

۳۴	در عبارت «تنیده یاد تو در تار و پودم» استعاره را به یک تشبیه تبدیل کنید و بنویسید. من مثل فرش یا پارچه ای هستم که تار و پود دارد	۰/۵
۳۵	در کدام عبارت سجع وجود دارد؟ الف) در بیت الاحزان در آمد و نالید؛ چنانچه هر پرنده بر بالای سر یعقوب بود، بنالید. ب) محبت خاص تر از معرفت است، زیرا که همه محبتی معرفت باشد اما همه معرفتی محبت نباشد.	۰/۲۵
۳۶	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) بیت «به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید/ من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن» دو تشبیه و دو استعاره دارد. درست ب) دو کلمه مشخص شده در عبارت «همه گوش شده بودند و ایشان زبان» آرایه واحدی دارند. درست	۰/۵
۳۷	آرایه مشترک موجود در دو بیت زیر را بیان کنید - مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد - سرو و مهت نخوانم، خوانم، چرا نخوانم؟ / هم ماه با کلاهی هم سرو با قبایی	۰/۲۵
۳۸	کدام بیت فاقد آرایه حسن تعلیل است؟ الف) ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند ب) تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضما د کردند ج) بنواخت ز خشم بر فلک مشت / آن مشت تویی تو ای دماوند د) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند	۰/۲۵
۳۹	آرایه های مقابل کدام گزینه درست ذکر شده است؟ الف) آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هرگاه مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران های غیبی سکوتش می گیرم، ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم. (دو تشبیه - یک استعاره) ب) آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بوم؛ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن مرغان الماس پر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می زنند. (یک استعاره - دو تشبیه)	۰/۲۵
۴۰	آرایه های نوشته شده مقابل کدام گزینه تماماً درست است؟ الف) دیروز در غربت باغ، من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت آینه دار من و تو (ایهام تناسب - تشبیه) ب) آنجا در آن برزخ سرد در کوچه های غم و درد / غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟ (استعاره - تشبیه) ج) دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو (استعاره - ایهام) د) غرق غباریم و غربت، با من بیا سمت باران / صد جویبار است اینجا در انتظار من و تو (مجاز - تشبیه)	۰/۲۵

۴۱	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته الف) کدام ترکیب‌ها سجع <u>نساخته‌اند</u>؟ ۱- بگسترده و پیرورد ۲- بنات- نبات ۳- دربر گرفته- برسر نهاده ۴- فایق- باسق ب) چند اضافه تشبیهی در متن مشاهده می‌شود؟ هفت ج) یک استعاره (غیر تشخیصی) در متن ذکر کنید. فرش زمردین	۰/۷۵
۴۲	کدام آرایه در بیت زیر وجود <u>ندارد</u>؟ آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد ۱) استعاره ۲) جناس ۳) تلمیح ۴) تشبیه	۰/۲۵
۴۳	در کدام عبارت <u>فقط</u> یک استعاره مشاهده می‌شود؟ الف) ای فکر دور پرواز من ب) ای کشتی تندرو خیال من ج) ای گنبد گیتی	۰/۲۵
۴۴	جاهای خالی را در عبارات زیر پر کنید. الف) در عبارت «آن که هرگز چون کلید گنج مروارید / گم نمی‌شد از لبش لبخند» کلمه «مروارید» استعاره از .. دندان .. است. ب) مشبه در بیت «چون بتابد آفتاب معرفت / از سپهر این ره عالی صفت» کلمه ... آفتاب ... است. ج) در بیت «تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک‌چند» کلمه ... فسرده ... پدید آورنده ایهام است.	۰/۵
۴۵	کدام آرایه در متن زیر مشاهده <u>نمی‌شود</u>؟ به چشم خودم دیدم که غاز گلگونم لخت لخت و قطعه بعد اُخری، طعمه این جماعت کرکس صفت شده و کأن لم یکن شیئاً مذکورا در گورستان شکم آقایان ناپدید گردید. الف) تشبیه با ادات ب) تضمین ج) تلمیح د) اضافه تشبیهی	۰/۵
۴۶	هریک از کلمات مشخص شده در عبارات زیر چه آرایه‌ای ساخته‌اند؟ الف) وانایامد در جهان زین راه کس / نیست از فرسنگ آن آگاه کس مجاز ب) نه توجهی به گورد و غبار و جراحات پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های ناگزیر سالخوردگی می‌دهد. استعاره ج) بین آخر که آن پروانه خوش / چگونه می‌زند خود را بر آتش نماد	۰/۷۵
۴۷	در عبارت زیر «مشبه‌به» را بنویسید. دستور زبان و تاریخی که تا این زمان به سختی حاضر بودم به آنها نگاه کنم، اکنون برای من در حکم دوستان کهنی بودند که ترک آنها و جدایی از آنها به سختی ناراحت و متأثرم می‌کرد.	۰/۲۵

۴۸	هریک از ابیات ستون الف را به یکی از آرایه‌های ستون «ب» مرتبط کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)	<table><tr><th>«الف»</th><th>«ب»</th></tr><tr><td>الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق مجاز</td><td>تلمیح</td></tr><tr><td>ب) خنده تو در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکند استعاره</td><td>مجاز</td></tr><tr><td>ج) با محتسبم عیب مگوئید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است ایهام</td><td>ایهام</td></tr><tr><td>د) ز نیرنگ هوا و از فریب آرز خاقانی / دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانیش تلمیح</td><td>تضاد</td></tr><tr><td></td><td>استعاره</td></tr></table>	«الف»	«ب»	الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق مجاز	تلمیح	ب) خنده تو در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکند استعاره	مجاز	ج) با محتسبم عیب مگوئید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است ایهام	ایهام	د) ز نیرنگ هوا و از فریب آرز خاقانی / دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانیش تلمیح	تضاد		استعاره	۱
«الف»	«ب»														
الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق مجاز	تلمیح														
ب) خنده تو در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکند استعاره	مجاز														
ج) با محتسبم عیب مگوئید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است ایهام	ایهام														
د) ز نیرنگ هوا و از فریب آرز خاقانی / دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانیش تلمیح	تضاد														
	استعاره														
۴۹	کدام بیت فاقد استعاره است؟ الف) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب) ای جویبار جاری زین سایه‌برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران ج) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران د) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی است آواز باد و باران	۰/۲۵													
۵۰	کدام آرایه‌ها در عبارت شعر زیر مشاهده می‌شود؟ قهوه‌خانه گرم و روشن، مرد نقال آتشین پیغام / راستی کانون گرمی بود الف) ایهام تناسب - استعاره - نماد ب) تشبیه - ایهام - حس آمیزی	۰/۲۵													
۵۱	در بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»: الف) نماد مرغ سحر با کدام پرنده در داستان سیمرغ عطار برابر است؟ بلبل ب) ویژگی ذکر شده برای پروانه با کدام وادی در داستان منطق الطیر برابر است؟ فنا	۰/۵													
۵۲	آرایه مشترک موجود در قسمت‌های مشخص شده چیست؟ - مجمعی کردند مرغان جهان / آنچه بودند آشکارا و نهان - چنین گفت موبد به شاه جهان / که درد سپهد نماند نهان مجاز	۰/۲۵													
۵۳	بیت زیر فاقد کدام آرایه ادبی است؟ عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را ۱) اسلوب معادله ۲) تشبیه ۳) تضاد ۴) استعاره	۰/۲۵													
۵۴	در بیت زیر که در پاسخ به «طاووس» بیان شده است، نمادها را بیان کنید. هر که داند گفت با خورشید راز / کی تواند ماند با یک ذره باز خورشید: خدا / ذره: بهشت	۰/۵													
۵۵	در قطعه شعر «همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش» مشبه‌به را بیان کنید. صدف بر گرد مروارید	۰/۲۵													

۵۶	آرایهٔ <u>نادرست</u> را از مقابل هر بیت انتخاب کنید: الف) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟/ بگفت آن گه که باشم خفته در خاک (ایهام تناسب - مجاز - جناس ناهمسان) ب) دلم را داغ عشقی بر جبین نه / زبانم را بیانی آتشین ده (اضافهٔ استعاری - اضافهٔ تشبیهی - تضاد) ج) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند (حسن تعلیل - بارادوکس - لف و نشر)	۰/۷۵
۵۷	یک <u>استعاره</u> و یک <u>مجاز</u> در عبارت زیر بیابید و بنویسید: این حرف که در بادی امر زیاد بی‌معنی به نظر می‌آمد، کم کم وقتی آن را در زوایا و خفایای خاطر و مخیله‌ام نشخوار کردم، معلوم شد آن قدرها هم نامعقول نیست. <u>نشخوار کردم / حرف</u>	۰/۵
۵۸	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: با اهل فنا دارد هر کس سر یکرنگی / باید که به‌رنگ شمع از رفتن سر خندد الف) ادات تشبیه را بیان کنید. <u>به‌رنگ</u> ب) استعارهٔ موجود در بیت را توضیح دهید. <u>اینکه شمع بخندد استعاره و تشخیص است</u>	۰/۵
نمره از «بیت»		
۲۰		